

Jsi při léčbě připraven na situaci, která vyžaduje víru?

¹ Nikdo příliš neuvažuje o tom, že se dnes nebo zítra může dostat do nemocnice. A přesto nás všechny „postihuje čas a nepředvídaná událost“. (Kazatel 9:11) Snad nepřijímáš určitý způsob léčby, poněvadž ti nevyhovuje. Ale co uděláš pro to, aby ses uchránil před nežádoucí transfúzí krve, kdybys při nějaké nehodě upadl do bezvědomí a přivezl by tě do nemocnice? Ano, nehoda nebo náhlé zhoršení zdravotního stavu tě mohou nečekaně vystavit zkoušce víry.

² Kdyby ses z nějakého důvodu ocitl v nemocnici, co uděláš, abys zachoval ryznost v situaci, kdy ti tam někdo řekne, že bez transfúze krve zemřeš? Připustíš ukvapeně, že toto tvrzení pravdivě vystihuje tvůj stav? Jsi naprosto přesvědčen, že transfúzi krve nechceš? *Jsi připraven na takovou zkoušku své víry a jsi rozhodnut „zdržet se krve“?* (Skutky apoštolů 15:28, 29)

³ Úspěch při odmítání nežádoucí, duchovně znečišťující transfúze krve začíná pevným přesvědčením. Takové přesvědčení musí být založeno na jasném porozumění tomu, co o krvi říká Bible. Jinak se může stát, že někdo, kdo tvrdí, že o situaci ví více než ty, tě ve chvíli rozrušení snadno zastraší. Sveďte tě k názoru, že lékaři třeba vědí o krvi více než Bůh? Za těchto okolností si jistě budeš přát být „pevně rozhodnut“ dělat „to, co je správné“ v Jehovových očích, bez ohledu na to, co snad říkají lidé. (5. Mojžíšova 12:23–25) Musíš však bojovat v této zkoušce sám? (Kazatel 4:9–12)

⁴ **Nemocniční informační služby a výbory pro styk s nemocnicemi:** Společnost udělala řadu opatření pro lidi, kteří potřebují pomoc, protože se ocitli před problémem spojeným s transfúzí krve. V ústředí v Brooklynu a ve většině odboček Společnost zřídila nemocniční informační služby. Dále byly jmenovány výbory pro styk s nemocnicemi. V USA bylo ve velkých městech založeno 100 výborů, v České republice 8 výborů. Tyto výbory jsou vytvořeny ze starších, kteří byli pro tuto práci zvláště vyškoleni. (V USA pracuje ve výbořech více než 600 starších, v České republice více než 50.)

⁵ Nemocniční informační služby sledují informace publikované více než ve 3600 lékařských časopisech z celého světa a zaměřují se na infor-

mace o dostupnosti a efektivitě různých forem bezkrevní chirurgie i bezkrevní léčby obecně. Tyto odborné informace jsou pak poskytovány výborem pro styk s nemocnicemi, zdravotnickým zařízením a některým lékařům. (Nemocniční informační služby čas od času rozesílají lékařské články, které ukazují, co vše se dá bez krve udělat a jak lze úspěšně tlumit střety, ke kterým v nemocnici dochází.) Nemocniční informační služby také průběžně informují výbory pro styk s nemocnicemi o příznivých soudních rozhodnutích. Tyto materiály soudcům umožňují, aby se seznámili s novými pohledy na věc, takže mohou naše případy posuzovat s větším porozuměním. Nemocniční informační služby také vedou seznamy, v nichž je po celém světě více než 50 000 spolupracujících lékařů, aby měly výbory k dispozici stále aktuální informace pro případ, že se ve věci transfúze krve objeví problémy.

⁶ Nemocniční informační služby dále dohlížejí na školení a práci výborů pro styk s nemocnicemi. Ve městech, kde byly ustaveny, vykonávají výbory pravidelné informativní návštěvy u lékařského personálu a usilují o zlepšování vzájemných vztahů. Výbory také zkoumají názory těchto lékařů a snaží se najít další lékaře, kteří nás budou léčit bez krve. Bratři z výborů jsou připraveni ti pomoci. Aby to však mohli dělat účinně, je nutné, abys pro to položil základ tím, že uděláš nezbytné předběžné kroky.

⁷ **Nezbytná předběžná opatření — Už jsi je udělal?** V první řadě se přesvědč, že všichni členové tvé rodiny mají pečlivě vyplněný dokument pro lékařskou péči — že je na něm datum a úředně ověřený podpis. Někteří bratři, kteří se dostali do nemocnice a neměli dokument s datem a úředně ověřeným podpisem, měli problémy s dokazováním právoplatnosti dokumentu. A mají všechny tvé nepokřtěné děti svůj vyplněný průkaz? Co se stane v případě, že se tvé dítě dostane do naléhavé situace? Jak bude zdravotnický personál vědět, jaký je tvůj postoj ke krvi a komu mají telefonovat?

⁸ Dále se ujisti, že všichni NEUSTÁLE nosí tyto dokumenty s sebou. Ptej se na to dětí každý den, než jdou do školy, ano, dokonce než jdou na

Ulož tyto informace tak, abys je mohl rychle najít, kdyby byly potřebné

hříšně nebo někam za zábavou. Všichni bychom se měli ujíšťovat, že máme tento dokument stále s sebou — v práci, na dovolené nebo na křesťanském shromáždění. Nikdy ho nezapomeňme doma.

⁹ Uvědom si, co by se mohlo stát, kdyby ses v povážlivém stavu ocitl v nemocnici a byl jsi v bezvědomí nebo jsi nebyl schopen za sebe mluvit. Kdybys s sebou neměl tento dokument a v nemocnici by ještě nebyl nikdo z tvých příbuzných nebo starší sboru, kteří by mluvili ve tvůj prospěch, a lékaři by rozhodli, že „potřebuješ krev“, zřejmě bys krevní transfúzi dostal. Žel, některým lidem se to opravdu stalo. Ovšem máme-li s sebou dokument, ten mluví za nás a vyjádří naši vůli.

¹⁰ To je také důvod, proč je dokument pro lékařskou péči lepší než náramek či náhrdelník s pokyny pro lékaře. Ty totiž nevysvětlují biblické důvody pro náš postoj a neobsahují úředně ověřený podpis, který potvrzuje to, co je v nich napsáno. Jeden kanadský soud prohlásil o dokumentu jedné sestry: „[Pacientka] zvolila tu jedinou možnou cestu, jak mohla informovat lékaře a ostatní zdravotnický personál, kdyby se měla dostat do bezvědomí nebo do jiné situace, kdy by nemohla sdělit, že si nepřeje dostat krevní transfúzi.“ Nikdy tedy nebud' bez tohoto dokumentu!

¹¹ Vzhledem k tomu, že dokument pro lékařskou péči je určen především pro naléhavé situace, bude moudré, když v případech volitelné léčby sepišeš podrobněji své osobní předběžné pokyny (založené na našem dokumentu pro lékařskou péči), takže budeš moci uvést některé zvláštní požadavky, například druh chirurgického zákroku, jména lékařů a nemocnici. Máš právo tyto věci udělat, a tak si zajistit léčbu, kterou sis zvolil. I když snad ani ty, ani lékař nepředpokládáte vážnější komplikace, vysvětlí, že v případě neočekávaného vývoje situace se mají tyto pokyny dodržet. (Přísl. 22:3)

¹² Dalším důležitým krokem je to, že promluvíš s příslušným zdravotnickým personálem, ať už jde o volitelnou, nebo o naléhavou léčbu. S kým zejména bys měl promluvit?

¹³ **Promluv s lékařskými pracovníky: LÉKAŘSKÝ TÝM** — To je chvíle, kdy tě nesmí ovládnout strach z člověka. (Přísl. 29:25) Jestliže se zdáš nejistý, může si někdo myslet, že nejsi upřímný. Když je zapotřebí provést operaci, zvolenou nebo naléhavou, pak musíš ty nebo někdo z nejbližší rodiny s rozhodností položit vedoucímu chirurgického týmu několik jednoznačných otázek. Jednou z otázek je: Bud' tým respektovat přání nemocného a bude ho za všech okolností léčit bez krve? Bez tohoto ujištění bys nebyl dobře ochráněn.

¹⁴ Uveď jasně a s viditelným přesvědčením, co si přeješ. *Objasni, že pro řešení svého problému*

si přeješ alternativní léčebný postup bez krve. Klidně a s jistotou mluv o tom, že postupuješ podle lékařských předpisů, i o tom, že nemocnice nenese odpovědnost. Není-li chirurg ochoten postupovat podle tvého přání, ušetříš čas, jestliže požádáš správu nemocnice, aby ti přidělila jiného lékaře. Patří to k jejím povinnostem.

¹⁵ **ANESTEZIOLOG** — Mezi lékaři, s nimiž potřebuješ před operací mluvit, **NESMÍŠ ZAPOMENOUT PROMLUVIT S TÍMTO LÉKAŘEM.** Anesteziolog má za úkol udržovat tě při životě, zatímco chirurg operuje, a právě on rozhoduje o takových otázkách, jako je použití krve. Pro tvou ochranu tedy nestačí promluvit jen s chirurgem. Musíš mluvit i s anesteziologem; je třeba, abys ho přesvědčil o svém postoji a zjistil, zda ho bude respektovat, nebo ne. (Srovnej Lukáše 18:3–5.)

¹⁶ Anesteziolog má většinou ve zvyku krátce navštívit nemocného pozdě večer před operací — což je příliš pozdě, jestliže nerespektuje tvůj postoj ke krvi. *Trvej na tom, aby anesteziologa, který s ním bude spolupracovat, vybral chirurg s dostatečným předstihem, takže by pro tebe bylo snadné pohovořit s anesteziologem před operací.* Pak bude čas, aby ti byl přidělen jiný anesteziolog, nebude-li ten první ochoten vyhovět tvému přání. Nedovol nikomu, aby se ti pokoušel namluvit, že nemáš právo nesouhlasit s některým anesteziologem pro svou operaci.

¹⁷ Těm všem musíš objasnit svůj *nezvratný postoj: ŽÁDNOU KREV.* Požádej ve svém případě o *alternativní léčebný postup bez krve.* Zmiň se o některém známém alternativním postupu, který se dá ve tvé situaci použít. Jestliže mají lékaři dojem, že se ve tvém případě nedají použít, požádej je, aby pátrali po jiných možnostech v lékařské literatuře. Ujistí je, že kdyby si to přáli, můžeš jim opatřit další informace, o něž požádáš své starší.

¹⁸ **Uplatňuj svá práva:** Pokud budeš vyzván, abys při příjmu nebo při pozdějším jednání s lékařem podepsal nebo vyplnil nějaký dokument (například nějakou formu reversu), věnuj velkou pozornost tomu, jak je tento dokument formulován. Někdy může obsahovat věty, které vyjadřují ochotu nemocnice respektovat tvé přání, a vzápětí za nimi mohou být odstavce, v nichž se uvádí, že podepsaný souhlasí s tím, aby nemocnice v případě komplikací použila léčbu „zachraňující život“. Taková léčba by mohla zahrnovat použití krve. Abys takový postup vyloučil, máš právo znění takových prohlášení změnit nebo je všechna najednou úplně vyškrtnout. Zdravotní sestra se tě bude možná snažit přesvědčit, že to nemůžeš udělat. Ty to však udělat můžeš! Vysvětlí, že takový formulář je smlouvou, kterou s nimi uzavíráš, a ty nemůžeš podepsat smlouvu, se kterou ne-

souhlasíš. Jestliže se tě někdo snaží k podpisu donutit, požádej o rozhovor se zástupcem správy nemocnice nebo s někým, kdo v daném zdravotnickém zařízení zastupuje práva pacienta.

19 Můžeš to udělat? Ano, můžeš. Uvědom si, že jako pacient máš svá práva. Tato lidská práva nezůstala za dveřmi, jimiž jsi vstoupil do nemocnice. Nemusíš se jich vzdát, abys mohl být léčen. Nepřipusť, aby ti někdo namluvil něco jiného.

20 Jedno z těchto práv se nazývá právo na souhlas po poučení, což znamená, že ti žádný druh léčby nemůže být předepsán bez tvého svolení. Dokonce můžeš odmítnout veškerou léčbu, jestliže si to přeješ. Než dáš souhlas k léčbě, musí ti být jasně vysvětleno, co konkrétně chce lékařský tým dělat a jaká jsou s tím spojena rizika. Dále ti musí povědět o všech jiných možnostech léčby, které jsou k dispozici. Když jsi byl poučen, pak si zvolíš tu léčbu, kterou si přeješ.

21 Aby sis byl jistý, k čemu dáváš svůj souhlas, MUSÍŠ položit vhodné otázky k tomu, čemu nerozumíš, zejména když se nemocniční personál vyjadřuje složitě nebo používá lékařské výrazy. Jestliže například lékař říká, že by rád použil „plazmu“, mohl bys z neznalosti dojít k závěru, že se jedná o tekutinu ke zvětšení objemu plazmy, ale není to tak. Před souhlasem se zeptej: „Je to složka krve?“ Ve spojitosti s léčebným postupem se zeptej: „Patří k léčbě použití výrobků z krve?“ Jestliže lékař popisuje některé přístroje, které by chtěl použít, zeptej se: „Kdybyste použil tento přístroj, byla by v něm má krev na nějakou dobu odstavena?“

22 Co bys však udělal, kdybys jednal podle všeho, co je uvedeno výše, a lékaři by s tebou přesto nespolečovali, nebo by dokonce nebrali tvůj postoj na vědomí? *Neváhej požádat o pomoc.* Někteří pacienti čekali příliš dlouho, než dostali pomoc, a ohrozili tak svůj život.

23 **Cenná pomoc v čase potřeby:** Povšimni si následujícího postupu, kterým je možné získat potřebnou pomoc: 1. Jakmile ty nebo někdo z tvých blízkých máte před sebou zvolenou či naléhavou operaci a dochází ke konfliktu, protože nemocnice chce použít krev; nebo 2. jestliže se tvá situace při léčení nebo situace někoho z tvých blízkých vážně zhoršuje; nebo 3. jestliže v případě dítěte (či dospělého) lékař, ošetřovatelka nebo správa nemocnice říká, že si opatří soudní příkaz, pak:

Jestliže se zdravotní stav stane natolik vážným, že hrozí transfúze krve, připomeň si tímto rámečkem, co bys měl dělat:

1. Zavolej na pomoc starší vašeho sboru.
2. Je-li to nutné, ať starší zavolají nejbližší výbor pro styk s nemocnicemi.
3. Výbor pro styk s nemocnicemi ti může pomoci při rozhovorech s lékaři nebo jinými lidmi.
4. Výbor pro styk s nemocnicemi ti může pomoci kontaktovat jiného lékaře, který může s ošetřujícími lékaři konzultovat alternativní možnosti léčby.
5. Výbor pro styk s nemocnicemi ti může také pomoci zařídít převoz do jiného zdravotnického zařízení, kde ti poskytnou potřebnou léčbu a kde budou více respektovat tvá přání.

24 ZAVOLEJ MÍSTNÍ STARŠÍ, pokud jsi to ještě neudělal. (Vzhledem k tomu, jaký zaujímáme postoj ke krvi, je moudré, abychom upozornili své starší vždy, když musíme jít do nemocnice.) Bude-li se to zdát nutné, pak starší udělají další krok: zavolají nejbližší výbor pro styk s nemocnicemi. Budeš-li si to přát, může některý člen výboru hned přijít do nemocnice, aby ti pomohl. (Izaías 32:1, 2)

25 Starší ve výborech pro styk s nemocnicemi vědí, kteří spolupracující lékaři působí na vašem území, a mohou tě s nimi spojit. Začnou také vytvářet předpoklady pro to, aby ti v případě nutnosti poskytli pomoc jiní lékaři nebo zdravotnická zařízení. Není-li pomoc dostupná v blízkém okolí, budou starší kontaktovat nejbližší sousední výbor. Není-li ani to úspěšné, zavolají do nemocničních informačních služeb v ústředí příslušné země. Z tohoto místa může být zorganizována konzultace mezi lékařským týmem, který tě právě ošetřuje, a spolupracujícím lékařem. Ten může ošetřujícím lékařům poskytnout informace o tom, jak je možné tě léčit bez použití krve. Bratři z výborů pro styk s nemocnicemi jsou vyškoleni, aby takové situace zvládali. Nedaří-li se zvládnout problém v rámci dané země, pak se nemocniční informační služby v ústředí obrátí na nemocniční informační služby v Brooklynu.

26 Členové výborů pro styk s nemocnicemi jsou také ochotni poskytnout pomoc, když se ty nebo tví příbuzní chystáte mluvit s lékařem nebo úředníkem nemocnice, pokud si ovšem tuto pomoc výslovně přeješ. Bratři samozřejmě za tebe nemohou udělat žádné rozhodnutí, ale často ti mohou pomoci, abys uvažoval o stanovisku Společnosti, a mohou tě upozornit na to, jaké máš možnosti volby v lékařském i právním ohledu.

27 Jestliže tým lékařů nemá chuť spolupracovat, promluv se správou nemocnice a požádej ji, aby je nahradila těmi svými pracovníky, kteří budou tvé přání respektovat. Pokud to nemocnice váhá udělat, potom POUZE v případě, že určitě máš zajištěného jiného chirurga někde jinde a je možné tě převézt, máš nárok dát správě nemocnice písemné vyjádření — opatřené datem a podepsané —, kde jmenuješ lékaře, kteří nechtějí spolupracovat, a prohlašuješ, že je ze svého případu odvoláváš.

28 Můžeš to udělat? Ano, máš na to právo. A kdyby se

ta záležitost později dostala před soud, tvé písemné vyjádření může velice přispět k tomu, že soud uzná tvé přání. Také to může v mravním ohledu otevřít cestu dalším chirurgům, aby se nyní do případu zapojili a nabídli ti své služby. Ale nejdůležitější je, že ti mohou lékaři věnovat potřebnou pozornost *dříve, než se tvůj stav nebezpečně zhorší. Nečekej příliš dlouho!*

²⁹ Nemůžeme sice nikomu říkat, aby si opatřil nemocenské pojištění, ale musíme ti oznámit, že často máme vážné potíže, když chceme lékaře, který s námi jinak běžně spolupracuje, zajistit pro léčení pacientů, kteří nemají přiměřené, nebo dokonce vůbec žádné zdravotní pojištění.

³⁰ **Záludné otázky, na které si musíme dávat pozor:** Měli bychom vědět, že některé otázky, jež kladou lékaři nebo jiní lidé, nejsou vždy položeny s dobrým úmyslem. Nejčastější takovou otázkou, kterou pokládají lékaři (a někteří soudci), je:

- „To byste raději zemřel (nebo nechal zemřít své dítě), než byste přijal ‚transfúzi krve, která zachraňuje život‘?“

³¹ Kdybys odpověděl kladně, bylo by to v náboženském smyslu správné. Tato odpověď je však často nesprávně pochopena, a mnohdy dokonce způsobí nepříznivé rozhodnutí soudu. Musíš si uvědomit, že v této situaci nejsi ve službě. Spíše hovoříš o potřebné léčbě. Musíš se tedy přizpůsobit svým posluchačům — lékařům nebo právníkům. (Žalm 39:1; Kolosanům 4:5, 6)

³² Pro lékaře, soudce či správu nemocnice bude tvé „ano“ znamenat, že se chceš stát mučedníkem nebo že chceš své dítě obětovat pro svou víru. V této situaci obvykle nepomůže, když jim budeš vyprávět o své silné víře ve vzkříšení. Označí si tě za náboženského fanatika, který není schopen rozhodnout se rozumně, když je v sázce život. V případě dětí se na tebe budou dívat jako na lhostejného rodiče, který odmítá léčbu, jež je takzvaně „pro záchranu života“.

³³ Ty však NEODMÍTÁŠ veškerou léčbu. Prostě se lišíš od lékařů v názoru na to, JAKÝ DRUH léčby si zvolit. *Tento postoj často změní celou jejich i tvou situaci.* A navíc, uvádí je to do omylu, jestliže jim připadá, jako by krev byla bezpečnou a JEDINOU léčbou „pro záchranu života“. (Viz *Jak může krev zachránit náš život?*, strany 7–22.) Musíš tedy tuto myšlenku náležitě objasnit. Jak to můžeš udělat? Mohl bys odpovědět:

- „Nechci umřít (ani nechci, aby umřelo mé dítě). Kdybych chtěl umřít (aby mé dítě umřelo), zůstal bych doma. Ale přišel jsem sem kvůli léčbě, abych žil (aby mé dítě žilo). Pouze si ve svém případě (v případě svého dítěte) přeji alternativní léčbu bez krve. Takové léčebné postupy jsou dostupné.“

³⁴ Několik dalších otázek, které lékaři nebo soudci často dávají:

- „Co se s vámi stane, jestliže budete k transfúzi přinucen z nařízení soudu? Budete volán k odpovědnosti?“

- „Když přijmete transfúzi nebo k ní budete donucen, způsobí to, že budete vyloučen z vaší církve nebo vám bude odepřen věčný život? Jak se na vás budou dívat ve vašem sboru?“

³⁵ Jedna sestra odpověděla soudci, že v takovém případě by nebyla odpovědná za to, co on rozhodl. I když to bylo z jednoho hlediska správné, soudce to pochopil tak, že by nebyla považována za odpovědnou, kdyby převzal odpovědnost za ni. Nařídil transfúzi.

³⁶ Musíš chápat, že ti, kdo tyto otázky kladou, obvykle čekají na to, jakým způsobem krev odmítneš. Nedělej to neuváženě! Jak bychom se mohli vyhnout nepochopení? Mohl bys odpovědět:

- „Kdybyste mi nějak vnutili krev, bylo by to stejné, jako kdybyste mě znásilnili. Po zbytek svého života bych trpěl citovými i duchovními následky tohoto nežádoucího útoku. Celou silou bych se bránil takovému znásilňování svého těla, k němuž jsem nedal souhlas. Vynaložil bych veškeré své úsilí, abych útočníky zažaloval, stejně jako bych to udělal v případě znásilnění.“

³⁷ Je nutné dát silně a důrazně na vědomí, že vynucená transfúze je pro nás odpuzujícím znásilňováním našeho těla. Není to žádná malichernost. Trvej tedy na svém. *Objasni, že si přeješ alternativní léčebný postup bez krve.*

³⁸ **Co uděláš, abys byl připraven?** Zopakovali jsme si některé věci, které musíš udělat, abys sebe i svou rodinu ochránil před nežádoucí transfúzí krve. (Doufáme, že později poskytneme více podrobností o řešení problémů, které vznikají, když hrozí transfúze kojencům či malým dětem.) Viděli jsme také, že nám Společnost poskytuje pomoc v době, kdy je to potřeba. Co musíme udělat s těmito informacemi, abychom si byli jisti, že jsme při léčbě připraveni na situaci, která vyžaduje víru?

Nejprve: Mluv o těchto záležitostech v rodině a vyzkoušejte si a připravte, co řeknete a uděláte, a to zejména v mimořádné situaci.

Dále: Ujistěte se, že máte všechny dokumenty, které potřebujete.

Potom: Předložte tu záležitost ve vážné modlitbě Jehovovi, aby vás podepřel ve vašem pevném rozhodnutí ‚zdržet se krve‘. Ujistuje nás, že když budeme poslouchat jeho zákon o krvi, zachová nám svou přízeň po nekonečný život. (Skutky apoštolů 15:29; Přísloví 27:11, 12)